

Vragen gesteld door de leden der Kamer, met de daarop door de regering gegeven antwoorden

1851

Vragen van het lid **Rik Janssen** (SP) aan de staatssecretaris van Veiligheid en Justitie over *een proef met spreekrecht in aparte strafmaatzittingen* (ingezonden 10 februari 2011).

Antwoord van staatssecretaris **Teeven** (Veiligheid en Justitie) (ontvangen 21 maart 2011) Zie ook Aanhangsel Handelingen, vergaderjaar 2010–2011, nr. 1689.

Vraag 1, 5, 6 en 7

Wat is uw reactie op de initiatief van de SP te houden proef met spreekrecht in aparte strafmaatzittingen bij de rechtbank Amsterdam?¹

Bent u bereid dit initiatief van de SP te omarmen en de rechtbank Amsterdam steun toe te zeggen bij de uitvoering, nu het initiatief ook zo nadrukkelijk wordt gesteund door slachtofferorganisaties? Zo nee, waarom niet?

Kunt u toezeggen dat het Openbaar Ministerie zijn volledige medewerking zal verlenen aan deze proef, nu dit een belangrijke bijdrage levert aan het centraal stellen van het slachtoffer in het strafproces? Zo nee, waarom niet? Wilt u na afloop van de proef de Kamer informeren over de resultaten?

Antwoord 1, 5, 6 en 7

De Raad voor de Rechtspraak heeft mij laten weten dat op dit moment geen sprake is van een proef, noch van een concreet voornemen daartoe, zoals gesuggereerd in het artikel in de Telegraaf van 9 februari jl.

Vraag 2

Deelt u de mening van slachtofferorganisaties Aandacht Doet Spreken en Burgercomité tegen Onrecht dat het spreekrecht een aanzienlijk verbetering betekent voor de positie van slachtoffers en nabestaanden in het strafproces? Zo nee, waarom niet?

Antwoord 2

Het spreekrecht zoals het in 2005 werd opgenomen in het Wetboek van Strafvordering was een onderdeel van de verbetering van de positie van slachtoffers en nabestaanden in het strafproces. Dit blijkt ook uit de evaluatie die ik bij brief van 29 oktober 2010 aan de Tweede Kamer heb toegezonden (zie bijlage). Op dit moment bereid ik een wetsvoorstel voor waarmee ik het spreekrecht wil uitbreiden.

¹ De Telegraaf, 9 februari 2011.

Vraag 3

Onderschrijft u het uitgangspunt dat het verplaatsen van het spreekrecht naar een aparte strafmaatzitting, en daarmee het scheiden van feiten en emoties, zal bijdragen aan het tegengaan van vermenging in het strafproces van schuldvraag en gevolgen voor slachtoffers en nabestaanden? Zo nee, waarop baseert u uw mening?

Antwoord 3

Het mogelijk maken van het uitoefenen van spreekrecht tijdens aparte strafmaatzittingen zal er naar mijn oordeel niet toe leiden dat de positie van het slachtoffer wordt versterkt. Ongeacht of de verdachte wordt schuldig verklaard, beschouw ik als slachtoffer een ieder die op redelijke gronden beweert het slachtoffer te zijn van het feit ter zake waarvan het strafrechtelijk onderzoek is ingesteld. In dat kader heeft het slachtoffer een aantal procedurele rechten gekregen, waaronder het spreekrecht, op grond waarvan hij zich mag uitspreken over de gevolgen van het strafbare feit. Dat laat onverlet dat hij tijdens het onderzoek naar de feiten op de terechtzitting, al dan niet op verzoek van de verdediging, als getuige kan worden gehoord over zijn lezing van het gebeurde.

Het scheiden van feiten en emoties is geen doel op zichzelf en laat zich bij het vaststellen van de feiten niet goed denken noch realiseren. Zowel vanuit het perspectief van de verdachte als van het slachtoffer kan een zitting waarin de waardering van het bewijsmateriaal aan de orde is emotioneel zeer belastend zijn.

Vraag 4

Hoe beoordeelt u de aanname dat met aparte strafzittingen vaker zal kunnen worden voorkomen dat rechters zullen oordelen dat vorderingen een onevenredige belasting van het strafproces betekenen (artikel 361 lid 3 Wetboek van Strafvordering)? Erkent u dat slachtoffers en nabestaanden dan minder vaak een aparte procedure zullen hoeven te starten en dat daarmee de proceseconomie van rechtbanken wordt verbeterd?²

Antwoord 4

Met het nieuwe artikel 361 lid 3 WvSv is het voegingscriterium verruimd. Waar voorheen alleen vorderingen van eenvoudige aard werden toegelaten in het strafproces, kan de rechtbank nu alleen nog in gevallen waarin de vordering een onevenredige belasting van het strafgeding oplevert, de vordering niet ontvankelijk verklaren. Het verruimen van de mogelijkheden tot voeging in het strafproces is bedoeld om meer slachtoffers en nabestaanden een gang naar de civiele rechter te besparen. Een knelpunt is dat sommige strafzaken zo snel worden afgedaan dat slachtoffers onvoldoende tijd of gelegenheid hebben om hun vordering tot schadevergoeding te onderbouwen. Voor deze groep ben ik voornemens de praktische en juridische mogelijkheid te onderzoeken om deze vorderingen op een bijzondere zitting te behandelen.

² W.F. Korthals Altes, Nederlands Juristenblad, 14 januari 2011.